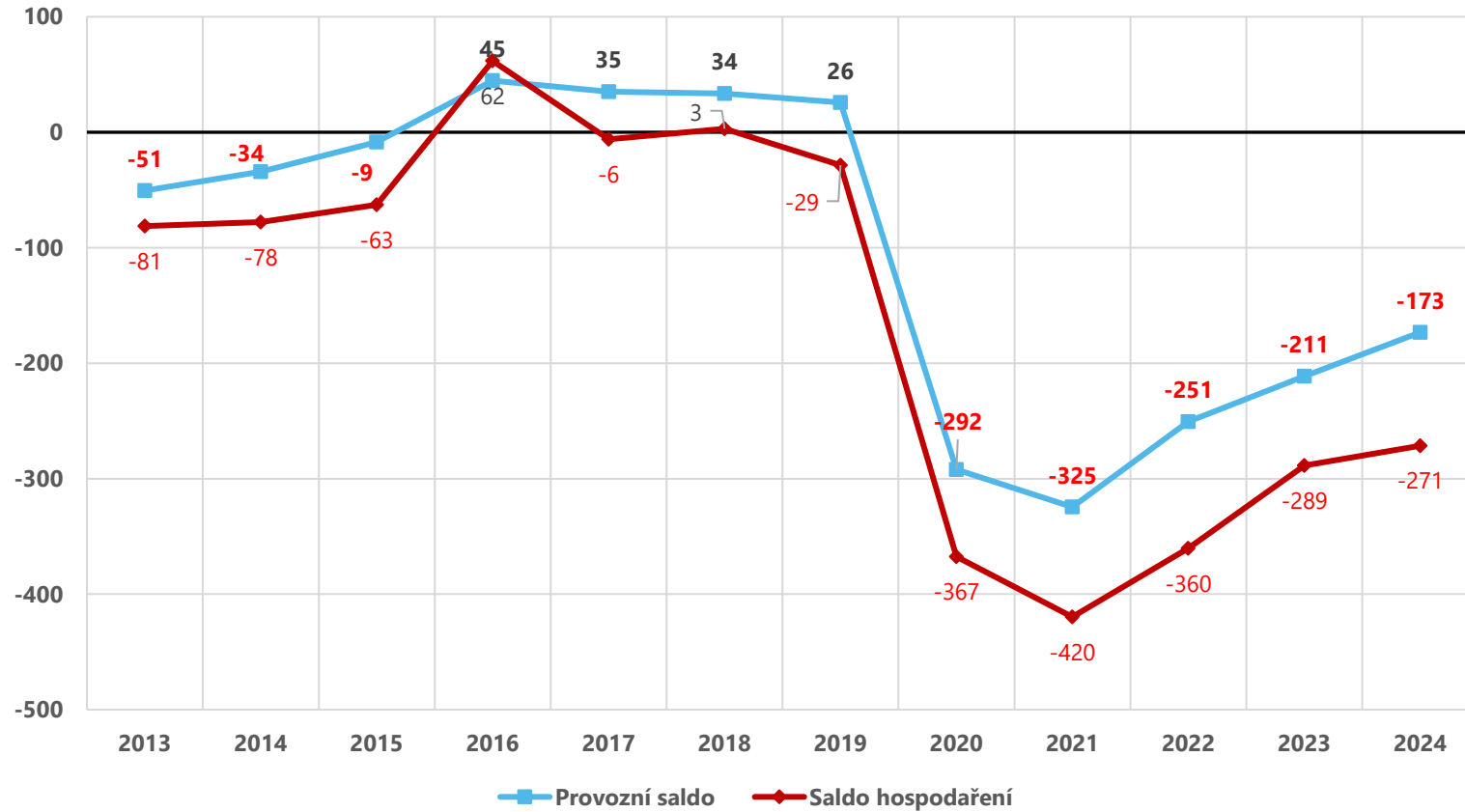

Financování a hospodaření ÚSC

Návrh změny financování v regionálním školství (nepedagogická práce a ostatní neinvestiční výdaje)

Hospodaření státu je nadále ve vysokém schodku, ale postupně se zlepšuje

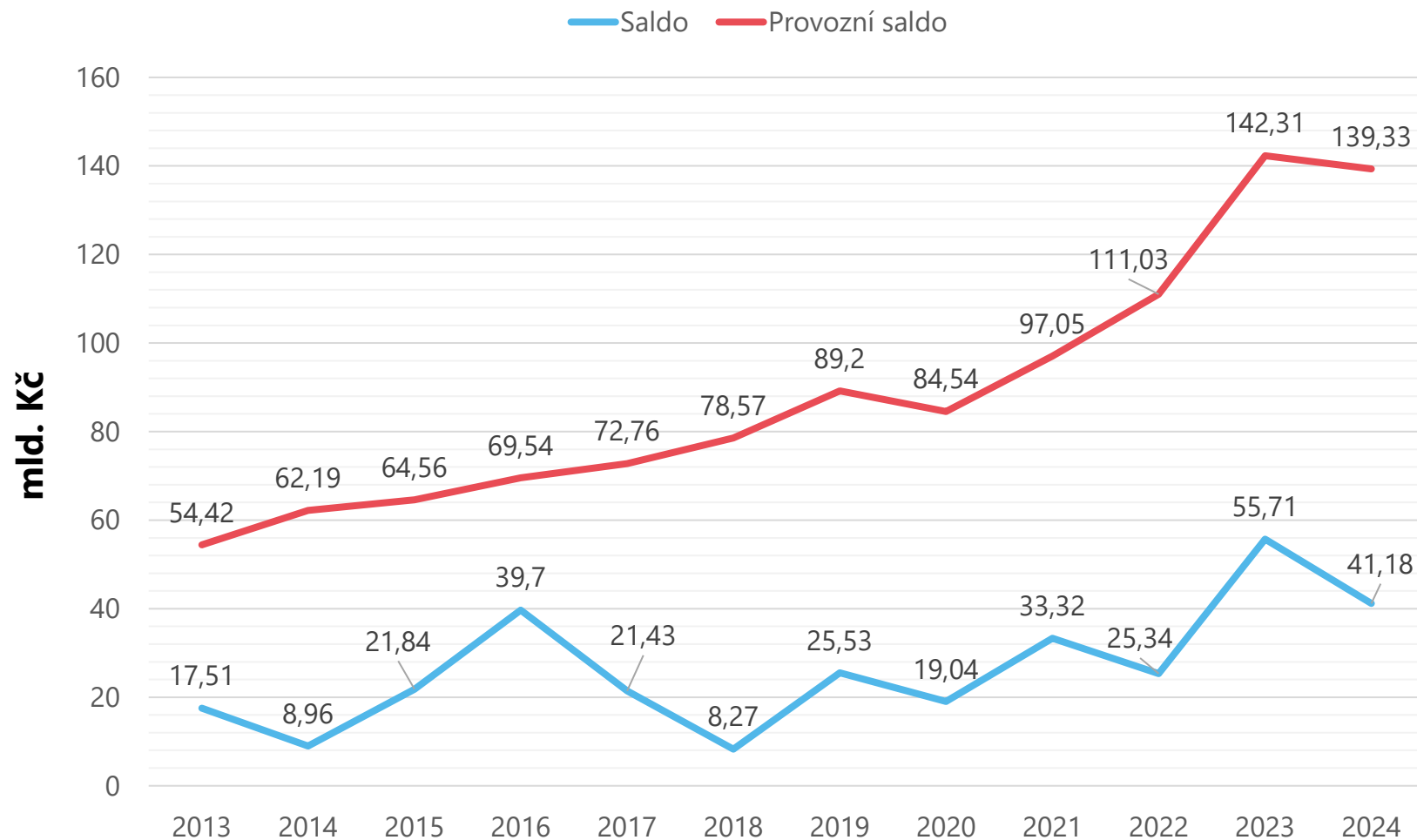

Zdroj: IISSP, výpočty MF

- stát si v dlouhodobě „nevydělá“ ani na pokrytí běžných výdajů
- v roce **2024** dosáhl schodek veřejných financí **2,8 % HDP**
- saldo **hospodaření státu** i jeho provozní saldo **se meziročně mírně zlepšilo**
 - saldo: + 18 mld. Kč
 - provozní saldo: + 38 mld. Kč
- v roce **2025** by mělo dojít k další konsolidaci veřejných financí a snížení deficitu **na 2,3 % HDP**

Přebytek obcí 41 mld. Kč: další promarněná příležitost

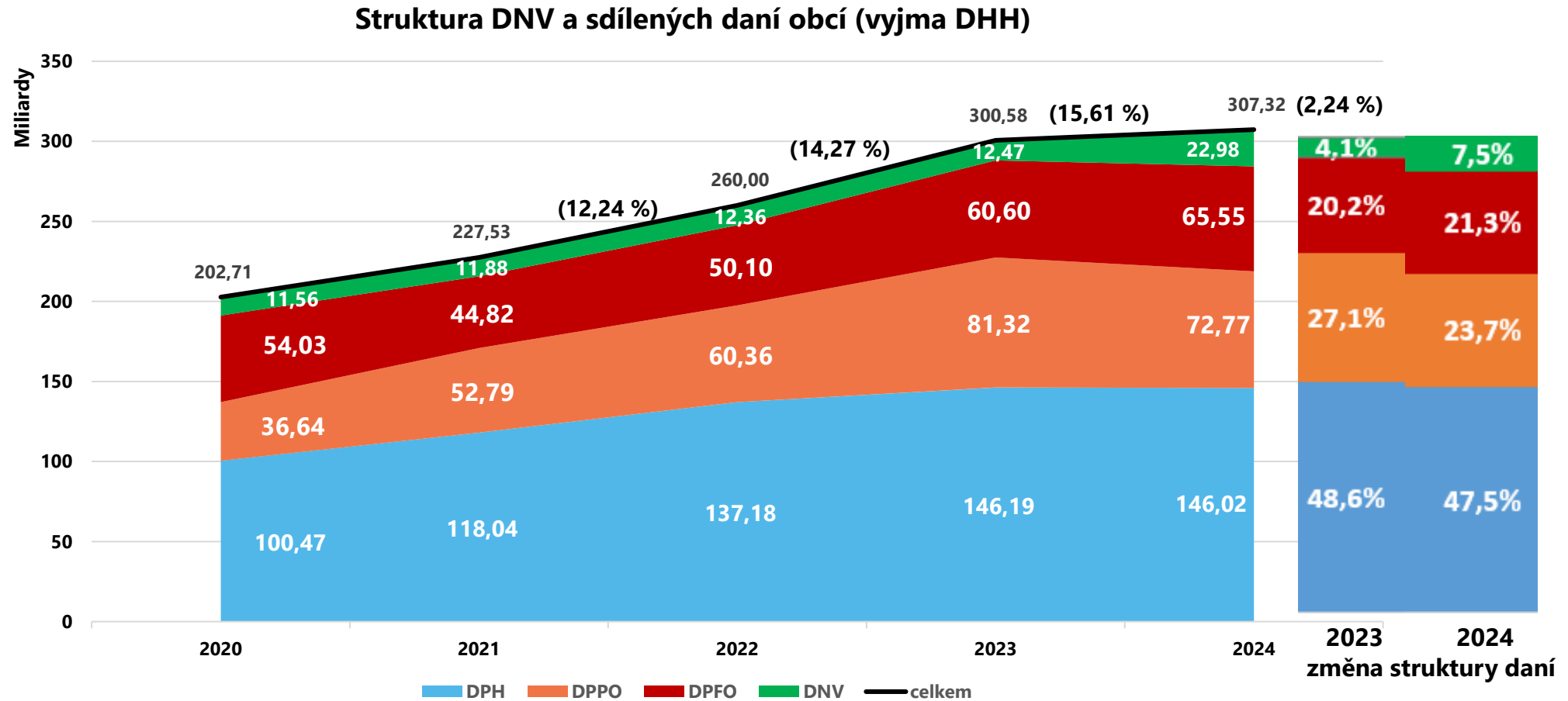

- **provozní saldo stagnovalo** a dosáhlo **druhého nejvyššího přebytku** za posledních 12 let
- snížení loňského rekordního přebytku o 14,5 mld. Kč
- **obce (mimo Prahu)** v přebytku **18,2 mld. Kč** (odhad činil 15 mld. Kč)
- **Praha** v přebytku **23 mld. Kč** (odhad činil 22 mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Změny v sazbách DNV mírně posílily význam výlučných daní obcí

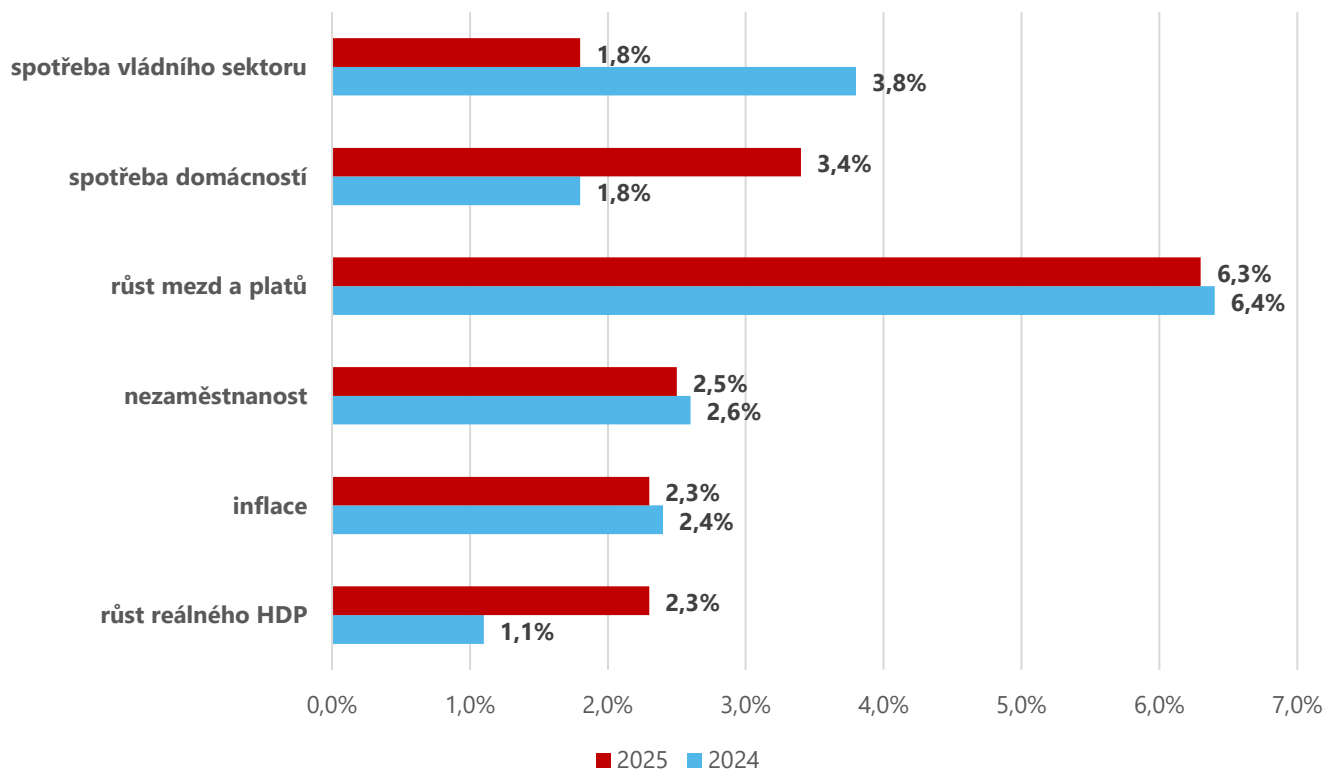

Zdroj: GFR, výpočty MF

Rok 2025 bude z hlediska sdílených daní mírně pozitivní

Makroekonomické indikátory (leden 2025)

- **pokles podílu obcí** z 24,92 % (2024) na 24,16 % (2025)
- **DPPO** po silném, byť očekávaném poklesu v roce 2024, by měla mírně růst; nedostatek zaměstnanců však nadále brzdí růst produkce
- tahounem bude **DPFO – závislá činnost** (růst reálných mezd kolem 4 % a nízká nezaměstnanost)
- **DPH** si bude udržovat mírný růst díky oživení spotřeby domácností

Predikce daňových příjmů obcí naznačuje mírný růst daní letos i v příštích letech

(poslední dostupná predikce použita pro SR 2025 – další aktualizace predikce bude v dubnu 2025)

OBCE (mld. Kč) vč. Prahy	predikce 2025			predikce 2026			predikce 2027		
	2025	2025-24	2025/24	2026	2026-25	2026/25	2027	2027-26	2027/26
DPH	150,6	3,3	2,2%	157,1	6,5	4,3%	162,4	5,3	3,4%
DPPO (sdílená část)	76,7	2,5	3,4%	77,1	0,4	0,5%	78,9	1,8	2,3%
DPFO celkem	71,8	3,4	5,0%	74,8	3,0	4,2%	78,6	3,8	5,1%
<i>DPFO-zvl.sazba</i>	<i>9,7</i>	<i>-1,1</i>	<i>-10,2%</i>	<i>8,8</i>	<i>-0,9</i>	<i>-9,3%</i>	<i>8,5</i>	<i>-0,3</i>	<i>-3,4%</i>
<i>DPFO- placená poplatníky (z příznání)</i>	<i>4,6</i>	<i>0,8</i>	<i>21,1%</i>	<i>4,8</i>	<i>0,2</i>	<i>4,3%</i>	<i>4,9</i>	<i>0,1</i>	<i>2,1%</i>
<i>DPFO-placená plátcí celkem</i>	<i>57,5</i>	<i>3,7</i>	<i>6,9%</i>	<i>61,2</i>	<i>3,7</i>	<i>6,4%</i>	<i>65,2</i>	<i>4,0</i>	<i>6,5%</i>
DNV	22,8	0,1	0,4%	23,1	0,3	1,3%	23,3	0,2	0,9%
DHH (sdílená část)	3,8	0,6	16,9%	4,1	0,3	7,9%	3,7	-0,5	-11,0%
CELKEM	325,7	9,2	3,1%	336,2	9,9	3,2%	346,85	10,9	3,2%

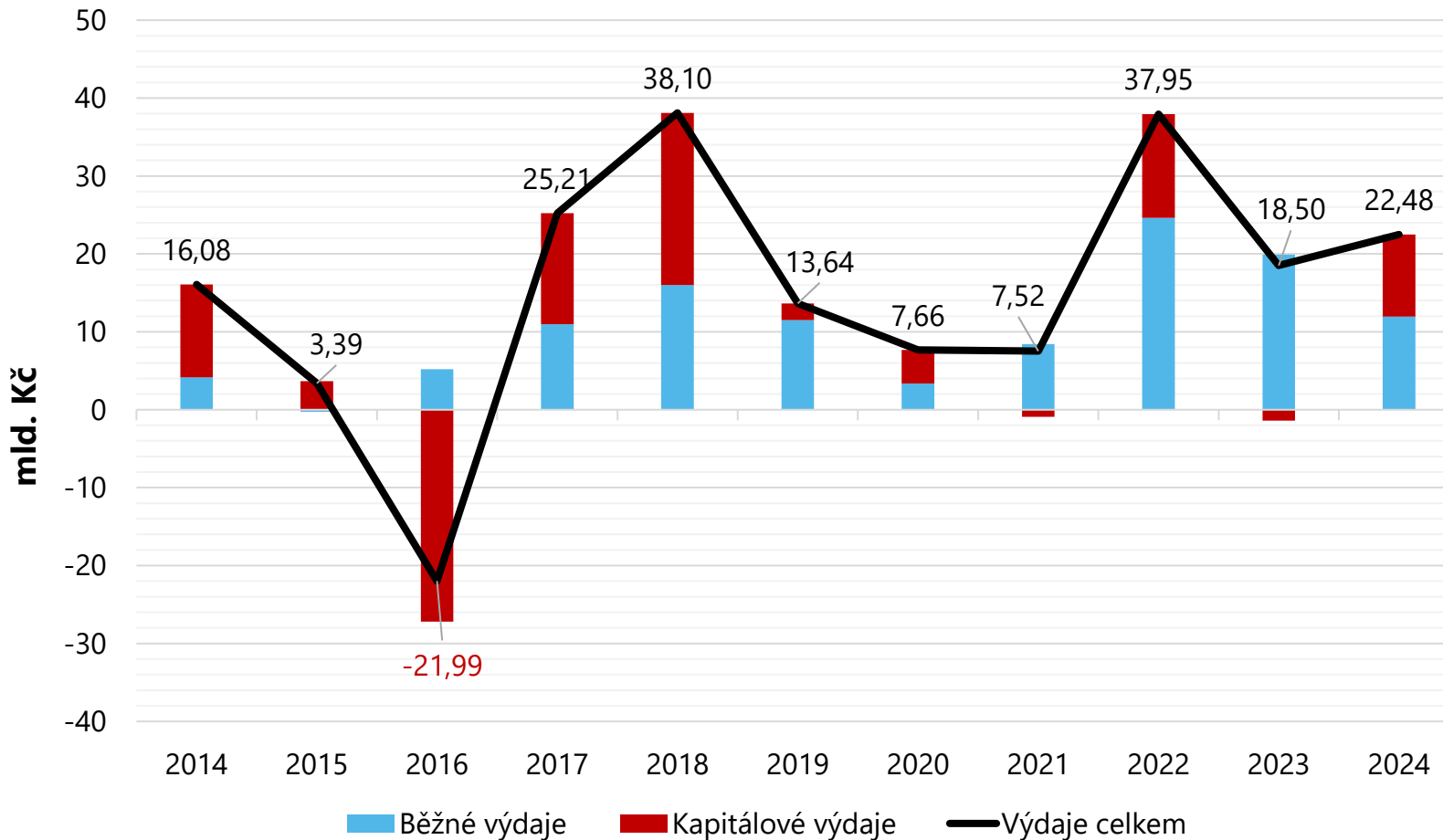

Dubnové inkaso daňových příjmů smazalo ztráty z počátku roku

výkaz FIN 2-12 M; mil. Kč	Období		Meziroční srovnání	
	04/2024	04/2025	mil. Kč	%
Daňové příjmy	31 279,4	32 347,6	1 068,2	103,41
z toho:				
Daně z příjmů fyzických osob	7 236,4	7 887,4	651,0	109,00
z toho:				
<i>ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	5 678,1	6 207,3	529,2	109,32
<i>z přiznání</i>	265,7	473,6	207,8	178,21
<i>z kapitálových výnosů</i>	1 292,6	1 206,5	-86,1	93,34
Daně z příjmů právnických osob	6 680,3	6 771,6	91,4	101,37
z toho:				
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	6 406,7	6 432,9	26,2	100,41
<i>daň z příjmů právnických osob za kraje</i>	273,6	338,7	65,2	123,82
Daň z přidané hodnoty	17 053,7	17 303,9	250,2	101,47
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	309,0	384,7	75,6	124,47
z toho:				
<i>poplatky a odvody v oblasti život. prostředí</i>	29,9	26,6	-3,3	0,00
<i>místní poplatky z vybraných čin. a služeb</i>	0,0	0,0	0,0	0,00
<i>ostatní odvody z vybraných čin. a služeb</i>	265,6	344,5	78,9	129,72
<i>správní poplatky</i>	13,6	13,5	0,0	99,88

Výdaje obcí (bez Prahy) se mírně zvýšily

Zdroj: IISSP, výpočty MF

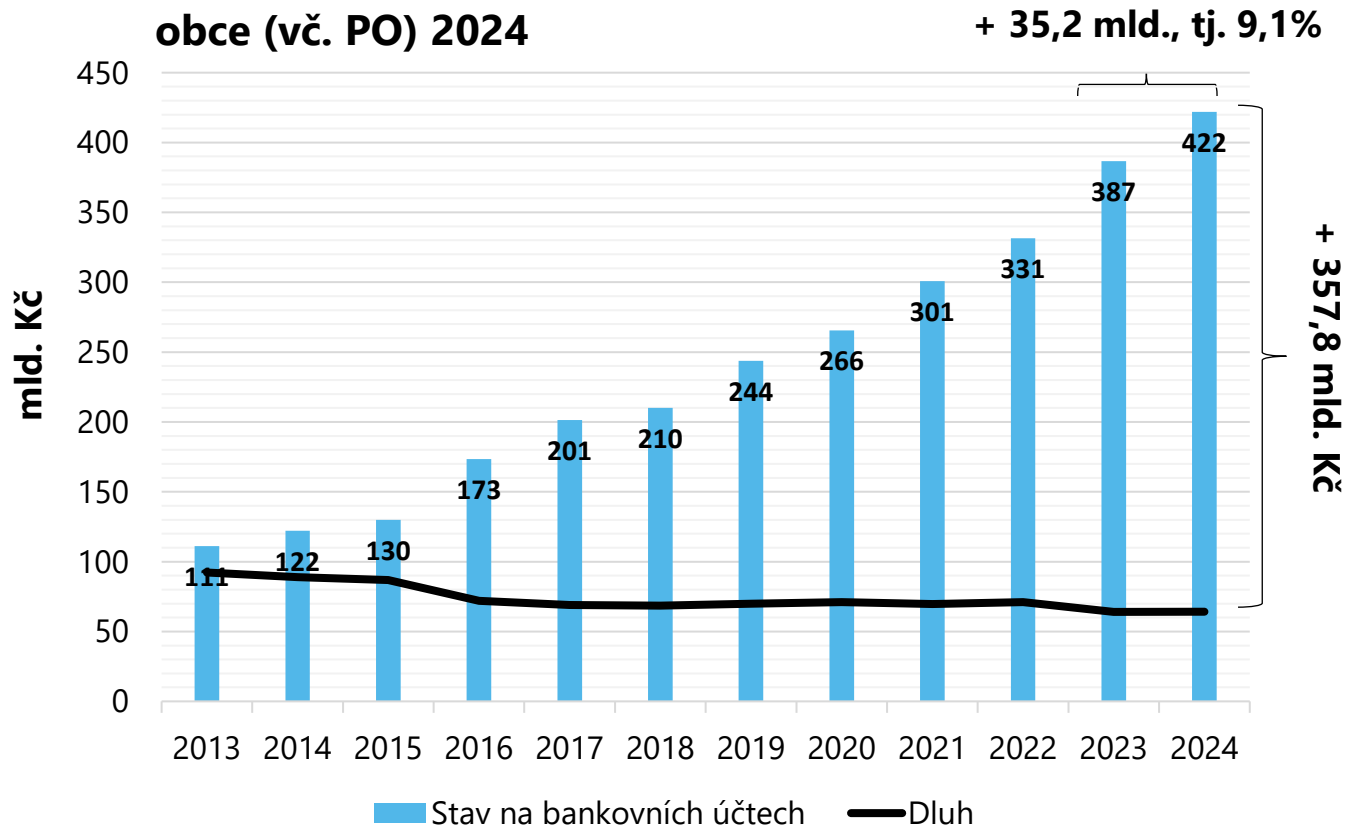
- **navýšení běžných výdajů o 5,2 %, tj. o 12 mld. Kč** (zejména opravy a udržování silnic, platy zaměstnanců)
- **navýšení investic o 11,2 %, tj. o 10,5 mld. Kč** (zejména stavba silnic, základních škol)

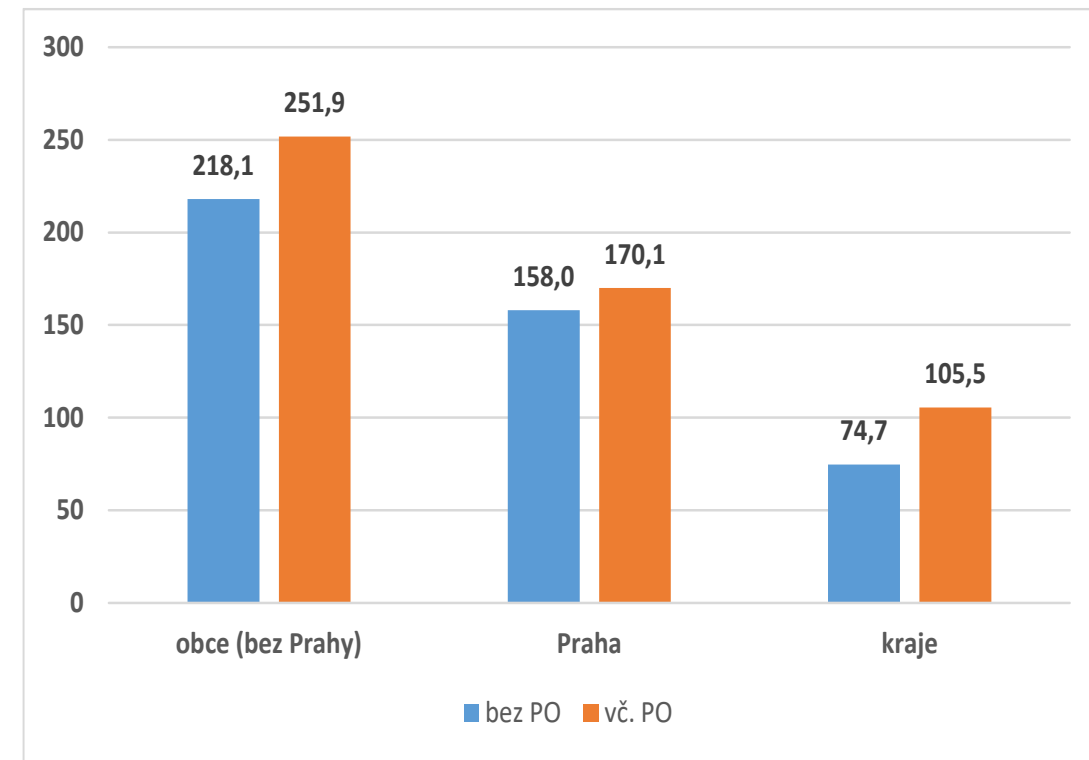
Obce a kraje se topí v úsporách

- **zůstatky** se během 12 let téměř **zčtyřnásobily**
- **170 mld. Kč** (40 %) drží Praha
- pokračuje **trend zvyšování úspor**

- obce a kraje mají naspořeno **527 mld. Kč**
- v příspěvk. organizacích je **77 mld. Kč**

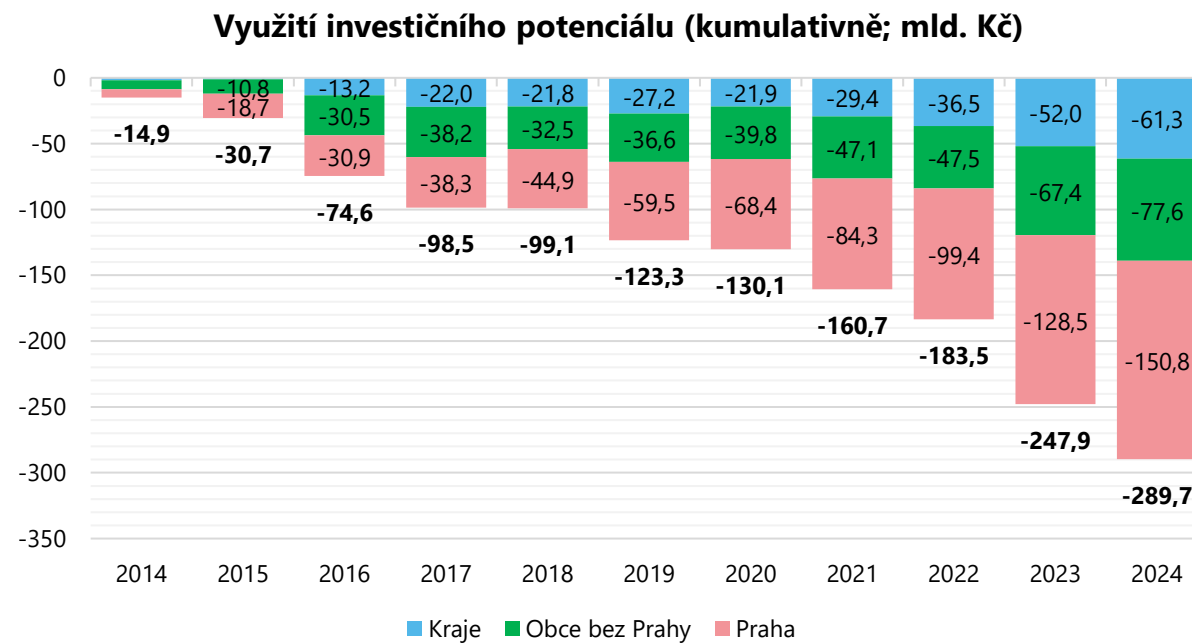
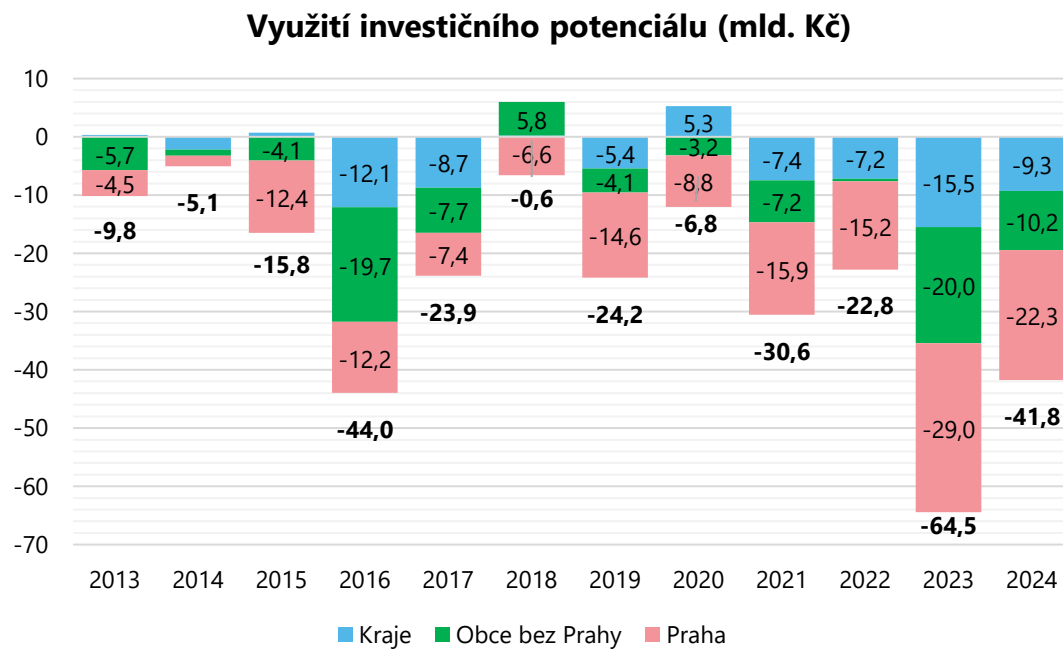

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Obce ani kraje nejsou dlouhodobě schopné využívat investiční potenciál

- během 12 let obce a kraje **nevyužily téměř 290 mld. Kč**; z toho Praha **151 mld. Kč**
- **trend** nevyužívání prostředků **se prudce zhoršuje**

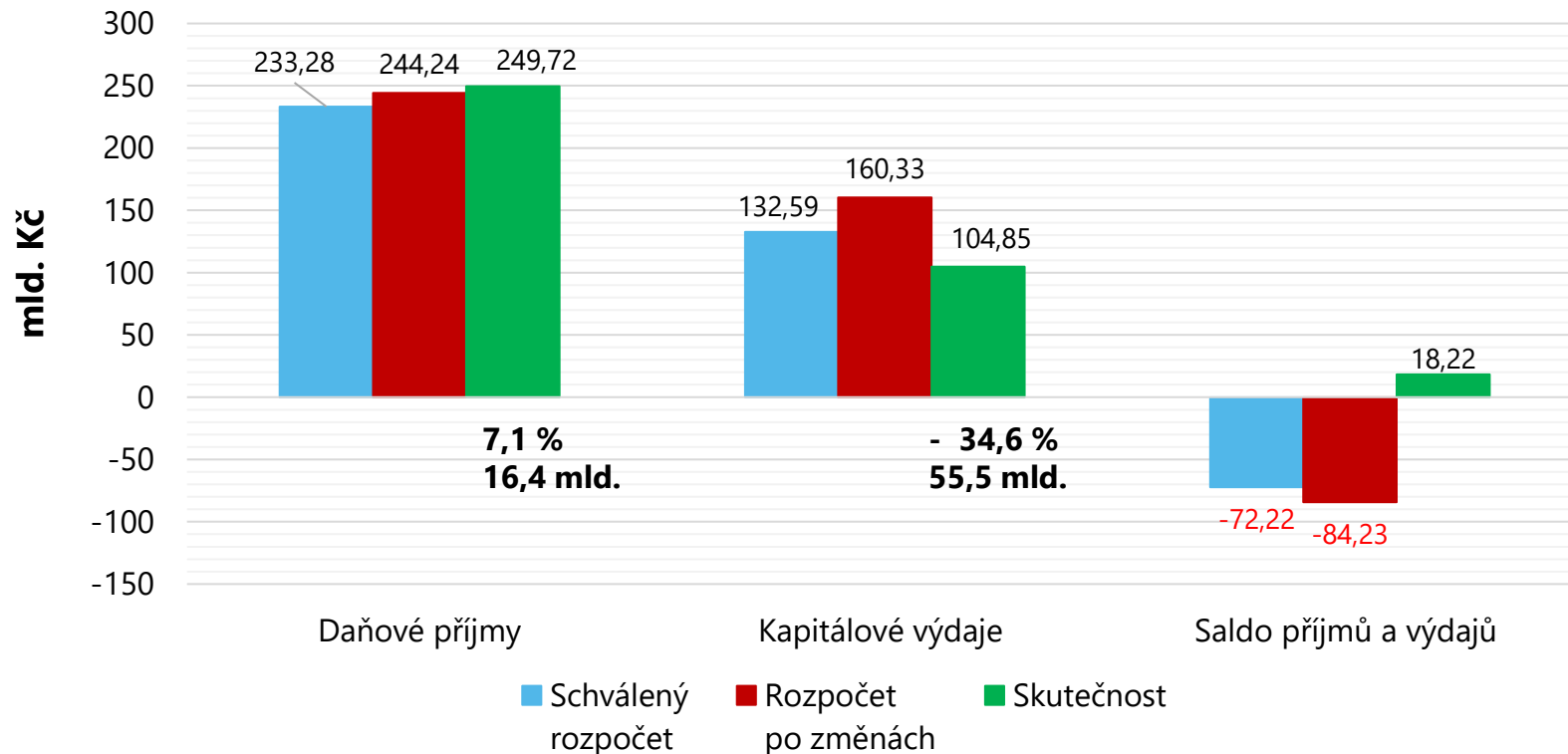

Zdroj: IISSP, výpočty MF (investice bez dotací - provozní saldo)

Nutno zlepšit rozpočtování: obce a kraje pravidelně rozpočtují deficity a vykazují přebytky

rok 2024; obce bez Prahy

Zdroj: IISSP, výpočty MF

- **rozdíl** mezi plánovaným výsledkem hospodaření a skutečností dosáhl **90 mld. Kč**; u rozpočtu po změnách dokonce **102,5 mld. Kč**
- **zlepšilo** se rozpočtování **daňových příjmů**
- **velké nedostatky** v rozpočtování **investic**

Návrh změny financování v regionálním školství *(nepedagogická práce a ostatní neinvestiční výdaje)*

Zdůvodnění a cíle návrhu

■ Problémy stávajícího systému

- centralizace → nízká samostatnost zřizovatelů v rozhodování
- neefektivní financování nepedagogické práce
- chybějící / nemožná kontrola reálných nákladů ze strany státu

■ Cíle návrhu

- posílení principu subsidiarity, tj. řešení lokálních věcí na lokální úrovni
- zvýšení samostatnosti obcí a krajů
- efektivnější rozhodování o alokaci zdrojů na opravy, údržbu a investice se znalostí místních podmínek

Výhody návrhu

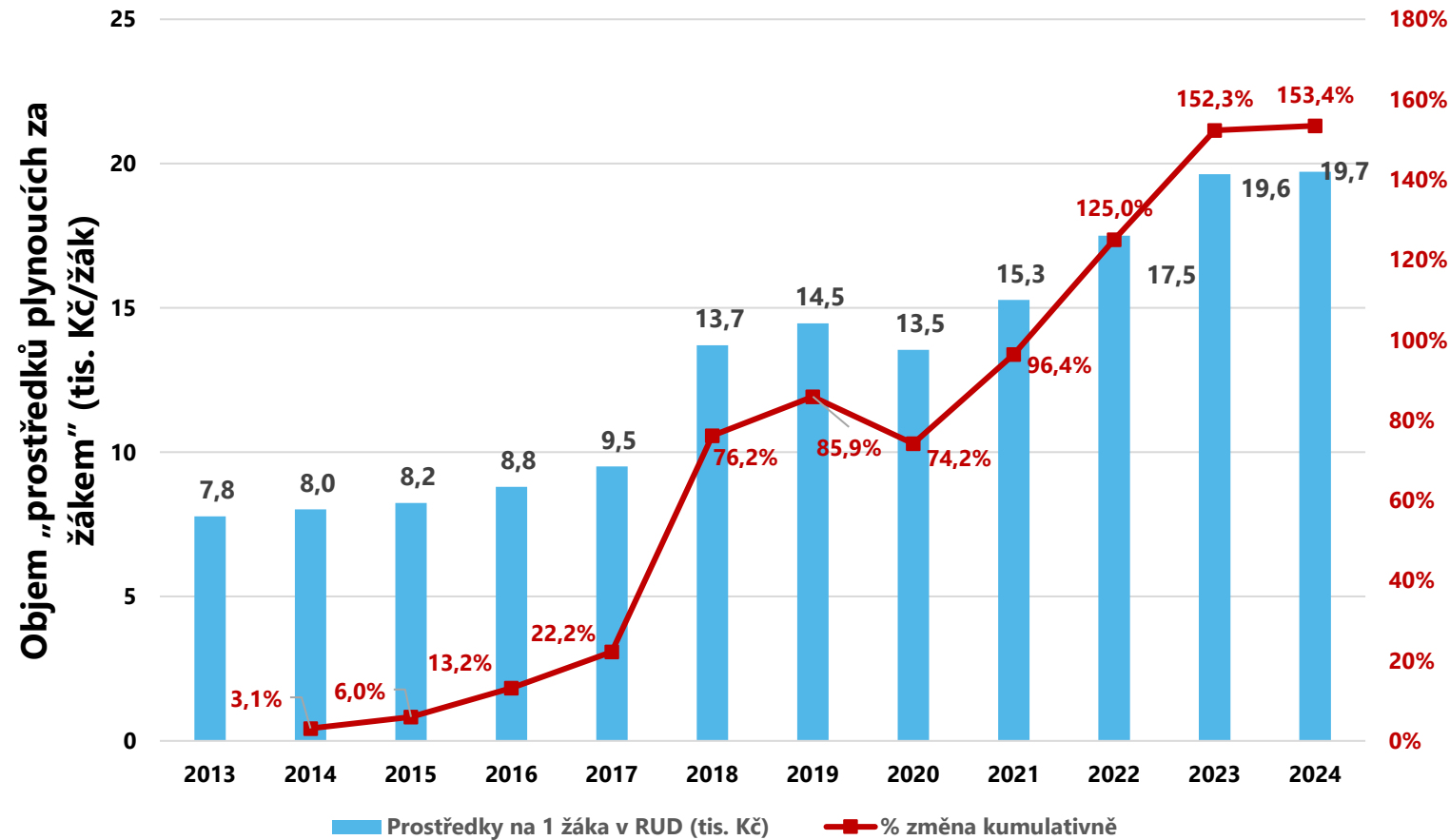
 automatická valorizace: inkaso sdílených daní v průběhu let roste

 decentralizace: návrh podporuje rozhodování na místní úrovni

 vlastní příjmy místo dotací, konec byrokracie: konec každoročního vyjednávání o výše dotace se státem a zdlouhavé mašinérie papírování

Prostředky připadající na stávající kritérium počtu dětí žáků v RUD obcí prudce vzrostly

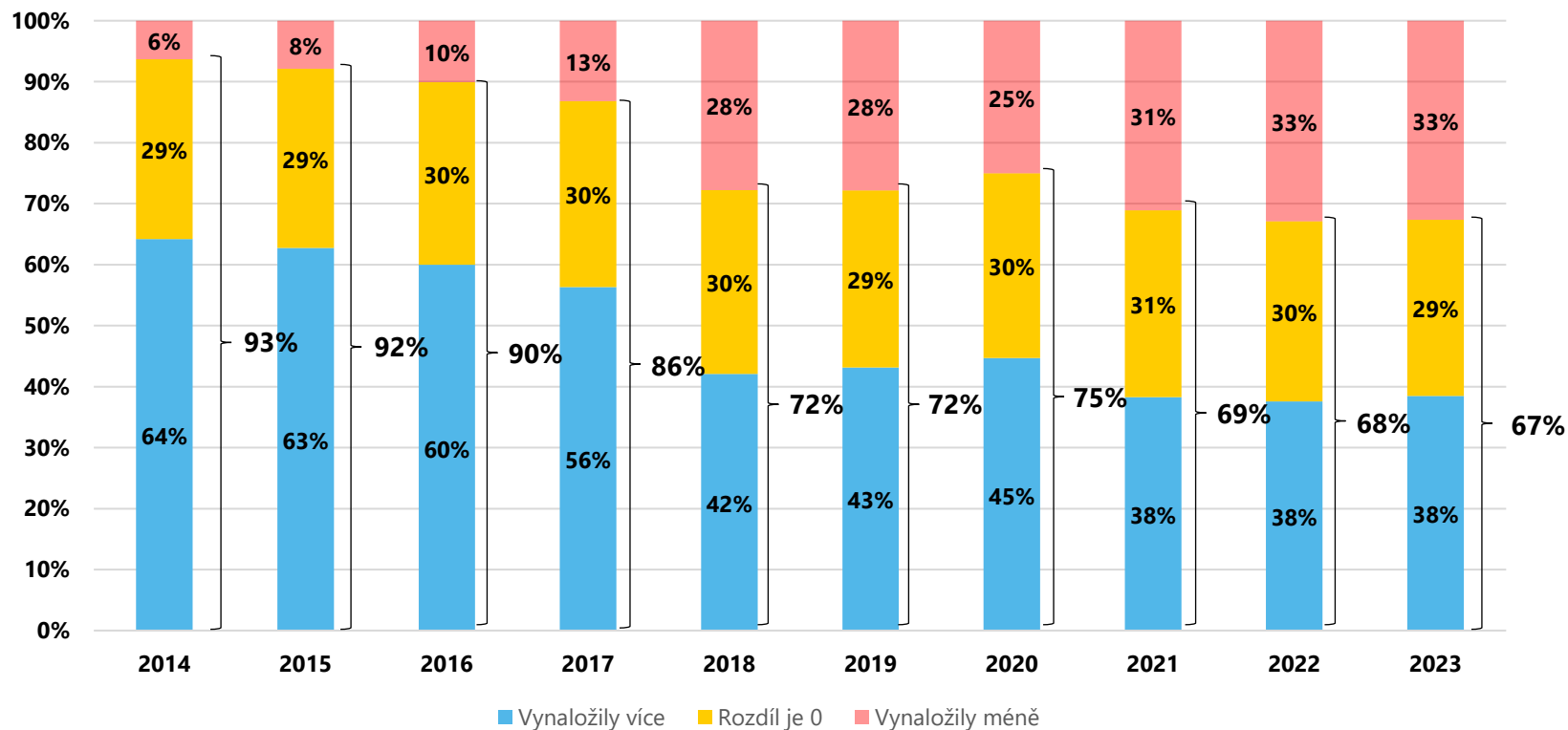
- v novém systému bude v průměru cca **35 tis. Kč** na jednoho “přepočteného” žáka (tj. o 78 % víc než doposud)

• **Zdroj:** IISSP, výpočty MF

Školské kritérium v RUD: flexibilní nástroj pro rozvoj obcí

Rozdíl celkových příjmů na žáky přijatých v rámci stávajícího RUD a provozních výdajů vynaložených na MŠ a ZŠ

- **využívání stávajícího kritéria „žáci“** v RUD obcemi na financování provozu škol **v čase klesá**
- část prostředků, které si obec ponechává, jde na investice a jiné priority

***Zdroj:** IISSP, výpočty MF*

Rozsah a účinnost převodů do RUD

1) Stanovení objemu na období 9 – 12 2025

OBJEM	POPIS
30 mld. Kč	výchozí objem NPP pro rok 2025
1,5 mld. Kč	výchozí objem ONIV pro rok 2025
31,5 mld. Kč	výchozí objem celkem NPP+ONIV
10,5 mld. Kč	třetina pro období 9 – 12 / 2025
0,5 mld. Kč	bonus navíc
<u>11,0 mld. Kč</u>	CELKEM

2) účinnost k 1. 1. 2026

OBJEM	POPIS
31,5 mld. Kč	výchozí objem celkem
0,9 mld. Kč	meziroční navýšení (3 %)
<u>32,4 mld. Kč</u>	CELKEM

Návrh úpravy daňových podílů

	platný stav	od 1. 1. 2026
Obce	24,16 %	25,93 %
Kraje	9,45 %	10,23 %
ÚSC celkem	33,61 %	36,16 %
Státní rozpočet	66,39 %	63,84 %
Úhrn	100,00 %	100,00 %

Přerozdělovací kritéria a jejich váha

VÁHA DÍLČÍCH KRITÉRIÍ	kritérium	platný stav	od 1. 1. 2026
OBCE	Počet obyvatel obce	10,00 %	9,32 %
	Rozloha obce	3,00 %	2,80 %
	Děti, žáci, studenti	9,00 %	15,15 %
	Postupné přechody	78,00 %	72,73 %
Váhy v RUD obcí celkem		100,00 %	100,00 %
KRAJE	Daňové příjmy dle Přílohy č. 1 k zákonu o RUD	100,00 %	92,22 %
	Financování NPP a ONIV	0,00 %	7,78 %
Váhy v RUD krajů celkem		100,00 %	100,00 %

Obcí, které nezřizují školy a školská zařízení se změna nedotkne

Obce - rok 2026

	Stávající legislativa		Návrh	
Kritérium	Váha	Objem	Váha	Objem
Výměra území	3,00%	9,2	2,80%	9,2
Počet obyvatel - prostý	10,00%	30,8	9,32%	30,8
Počet dětí a žáků	9,00%	27,7	15,15%	50,0
Počet obyvatel - přepočtený	78,00%	240,2	72,73%	240,2
Celkem	100,00%	308,0	100,00%	330,3
Nárůst objemu SD (mld. Kč)				22,3

- objem prostředků připadající na ostatní kritéria zůstává beze změny
- veškerý nárůst prostředků bude alokován do „školského“ kritéria

Kraje - rok 2026

	Stávající legislativa		Návrh	
Kritérium	Váha	Objem	Váha	Objem
Příloha č. 1	100,00%	120,5	92,22%	120,5
Počet dětí a žáků	0,00%	-	7,78%	10,2
Celkem	100,00%	120,5	100,00%	130,7
Nárůst objemu SD (mld. Kč)				10,1

Celkový nárůst v roce 2026 (obce+kraje; mld. Kč)

32,4

Školské kritérium a jeho principy

zahrnuté „výkony“ – děti **MŠ**, žáci **ZŠ** a **SŠ**, studenti **VOŠ**, děti v **ZUŠ**, **dětských domovech** a **internátech**, **střediscích volného času**

vypuštění individuálně vzdělávaných žáků

přepočet výkonů na základě **přepočtových školských koeficientů** **zohledňujících finanční náročnost** prostřednictvím nařízení vlády

svazkové školy financovány prostřednictvím obce, v níž má sídlo
stanovy Svazku určí způsob financování svazkové školy

Přepočtové školské koeficienty (návrh)

- základem je přiřazení **koeficientu 1,0 pro žáka běžné třídy ZŠ**, doplněné o další výkony a jim přiřazené koeficienty
- návrh systému přepočtových školských koeficientů zahrnuje **zvýhodnění pro svazkové školy**
- na přechodnou dobu (do konce roku 2026) se navrhuje **zvýhodnění obcí s počtem dětí a žáků do 500; přičte se jim 10 žáků**

Předběžný návrh přepočítacích školských koeficientů

druh výkonu (2025)	skutečný počet dětí	koeficient	přepočtený počet dětí	přepočtený výnos na žáka
MŠ běžná třída	335 939	x 1,2	403 126,80	42 031,54
MŠ speciální třída	3 867	x 2,0	7 734,00	70 052,57
ZŠ - děti - přípravná třída	6 432	x 1,0	6 432,00	35 026,28
ZŠ - děti - přípravný stupeň	48	x 2,0	96,00	70 052,57
ZŠ běžná třída	934 629	x 1,0	934 629,00	35 026,28
Svazkové školy - běžná třída	1 893	x 1,2	2 271,60	42 031,54
ZŠ speciální třída	6 530	x 2,0	13 060,00	70 052,57
SŠ denní forma vzdělávání - běžná třída	4 543	x 1,0	4 543,00	35 026,28
SŠ denní forma vzdělávání - speciální třída	87	x 2,0	174,00	70 052,57
Konzervatoř denní forma vzdělávání	0	x 1,0	0,00	n/a
VOŠ - denní forma vzdělávání	0	x 1,0	0,00	n/a
ZUŠ	119 726	x 0,1	11 972,60	3 502,63
Dětský domov	0	x 9,0	0,00	n/a
Domov mládeže	318	x 1,0	318,00	35 026,28
Internát	0	x 2,0	0,00	n/a
Středisko volného času	134 624	x 0,1	13 462,40	3 502,63
počet žáků v obci < 500		+10	29 680,00	350 262,84
	1 548 636		1 427 499,40	

Průměr:

35 026 Kč

Doporučení pro rozpočet po schválení novely RUD

CO UDĚLAT NA KONCI ROKU 2025

zahrnout **zvýšené daňové příjmy** do návrhu rozpočtu ÚSC

zahrnout **výdaje** na NPP a ONIV do **návrhu rozpočtu ÚSC** na rok 2026

- **navýšení příspěvku na provoz** dle dohod se školami
- **není povinné stanovit** objem prostředků na platy NPP **jako závazný ukazatel**

zřizovatel **může** (ale nemusí) **stanovit při rozpisu příspěvku** prostředky na platy NPP jako **závazný ukazatel**

MŠMT pokryje prosincové platy vyplácené v lednovém výplatním termínu

CO NASTANE V ROCE 2026

ÚSC v lednu **obdrží navýšené prostředky** v RUD

- výpočty za období 9 – 12 / 2025 na webu MŠMT
- orientační výpočet pro rok 2026: **x 3**

→ <https://statis.msmt.gov.cz/nepedagogove/>

školy začnou čerpat z rozpočtu ÚSC

- první platy z rozpočtu ÚSC vyplatí školy v únoru

Upozornění na závěr – volby a eDoklady

povinnost všech volebních komisí přijímat **eDoklad**

každá obec (tzv. ověřovatel) se musí **registrovat**: <https://sprava.edoklady.gov.cz/>

metodika MV: <https://mv.gov.cz/volby/soubor/metodika-pro-obecni-urady-pdf.aspx>

nutné **vybavení**:

„chytrý“ mobil (může být offline); nebo

notebook / PC s připojením na internet

sněmovní volby **3. – 4. října 2025**

Děkuji za pozornost

Miroslav MATEJ

Odbor Financování územních rozpočtů

monitor.statnipokladna.cz

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/metodicka-podpora>

